

# De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n<sup>o</sup> 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. „

Een blad afzonderlijk 15 centiem.

Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

De personen die zich aan den *Postrijder* zullen abonneeren voor het jaar 1874, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1<sup>en</sup> januari aanstaande.

TONGEREN, DEN 22 NOVEMBER.

## De Kamer.

Telkens wanneer de wetgevende zitting met eene troonrede werd geopend, werden er in de Kamer van Volksvertegenwoordigers talrijke zittingen toegewijd aan beraadslaging over het ontwerp van adres, in antwoord op die troonrede. De discussie werd gewoonlijk op het politiek terrein gebracht en de meestal noodeloze woordenkramerijen duurden alsdan zoo lang, dat ze iedereen begonnen te vervelen en men blijde was, wanneer het adres eindelijk werd gestemd.

Dit jaar is dat het geval niet geweest. Het adres der Kamer, in antwoord op de troonrede werd in eene zitting gediscussieerd en gestemd. Het werd aangenomen met 51 stemmen tegen 25 en 3 onthoudingen.

M. de Laet heeft zijn leedwezen uitgedrukt, omdat er in het adres geene melding van de vlaamsche kwestie is gemaakt. Het onderwijs der vlaamsche taal moet niet alleen in het middelbaar, maar ook in het hooger onderwijs worden ingevoerd. De concessien aan de Vlamingen gedaan, moeten volledig worden: het is te hopen, zegde de spreker, en wij zeggen het men hem dat de Kamer dit zal begrijpen.

De commissie, met de overhandiging van het adres gelast, is als volgt samengesteld: MM. De Haerne, Moncheur, De Rossius, Rogier, De Lhoneux, De Smet, De Zérézo, T'Serstevens, Lefebvre, Kervyn de Volkaersbeke en De Bailet-Latour.

M. Jacobs legde het verslag neer over het wets-ontwerp, betrekkelijk de munting van het zilver geld.

M. de minister van financiën verlangde dit aan het hoofd van het dagorde te stellen; doch op voorsfel van M. Dumortier werd er besloten, in de volgende zitting onmiddellijk met de beraadslaging over het budget van oorlog te beginnen.

In het begin der zitting was er mededeeling gegeven van eene petitie, ingezonden door studenten van Leuven, vragende dat, in het ontwerp van adres, de onbetwistbare rechten der Vlamingen niet zouden vergeten worden.

## De zusterkens der armen.

In België openbaart zich eene vreemde,

## DE OUDE FRITS.

Naar het Hoogduitsch.

(2<sup>e</sup> Vervolg.)

— Met verlof van uwe majesteit, dat weet ik niet, klomk het bedaarde antwoord van den kamerhuzaar.

— Gij hebt het toch niet gewaagd, de menschen af te wijzen? vroeg de koning dreigend; gij hebt dat vroeger eens gedaan, toen wij op reis waren, en aan de menschen, die mij spreken wilden, gezegd, dat de reis mij te veel vermoeid had, om audientie te kunnen geven. Als het mij ter oore komt, dat gij weer zoo iets gedaan hebt, laat ik u door de spitseroeden loopen. Ik ben er voor, om de klachten en bezwaren mijner onderdanen te aanhooren, en hun zoo mogelijk hulp te verleenen. Zeg mij dus de waarheid: hebt gij menschen afgewezen?

— Neen, uwe majesteit, ik roep God tot getuige, dat ik niemand afgewezen heb. Uwe majesteit heeft mij des tijds gelast, dat ik ieder die op de audientie komt, moest toelaten, en ik zou het niet durven wagen, aan de bevelen van uwe majesteit niet gehoorzaam te zijn.

De koning hield nog altijd zijn vonkelend adelaarsoog op het gelaat van Deesen gevestigd, en een vriendelijke glimlach vertoonde zich thans op zijne trekken.

— Ik geloof u mijn zoon, zegde hij vervolgens met zijne zachte vriendelijke stem. Ik zie, dat gij de waarheid spreekt. En zeg mij nu eens, wat het voor menschen zijn, die in de voorkamer staan te wachten? Noem ze mij in de volgorde, waarin zij gekomen zijn.

— Het eerst, uwe majesteit, is de slotvoogd

eene zonderlinge strekking. De liberale gemeente besturen beginnen zoowat naar eigen willekeur om te springen met de wetten des lands, welke nogtans (wij spreken volgens de Grondwet) alle Belgen gelijk stellen. Deze wetten worden dan ook uitgelegd, alsof het onder de bevoegdheid van eenen liberalen burgemeester viel, zijne katholieke medeburgers op alle mogelijke wijzen te verdrukken.

Misschien zal men zeggen, dat wij al te ver gaan en wij den toestand wat al te scherp afteekenen. Maar, wat beteekent dan de ont-eigening van het katholieke kerkhof te Gent; wat beduiden dan de gemengde begrafenissen te Brussel, te Antwerpen en in meer andere steden, waar liberale despoten den schepter zwaaien? En wat is het anders dan eene willekeurige en den katholieken vijandige uitlegging der wet, de handelwijze van het gemeente-bestuur der hoofdstad, dat eene wereldlijke, of om duidelijker te spreken, eene godsdienstloze lagere school opent en zich noch om de wetten op 't lager onderwijs, noch om de voorschriften van het gouvernement bekreunt?

Waarlijk, men mag het zich afvragen, waar moet dat heen? Waar moet dat heen, met die verdraaging, met die verkrachting, met die schending van 's lands wetten, waar moet dat heen met die uitarting, met die vernedering, met die verdrukking van de katholieke meerderheid der Belgen, waar moet dat heen met dien schandelijken willekeur?....

Doch, dit is nog niet alles. Eenigen tijd geleden hebben wij gesproken over de maatregelen welke door de gemeente besturen van Gent en Blankenberghe gericht werden tegen een der schoonste instellingen van den katholieken godsdienst — tegen de Zusterkens der Armen.

De gemeenteraad van Gent heeft de Zusterkens der Armen onder *waakzaamheid der politie* gesteld, bijna zooals men dat doet met oud-vervoordeelden, met losgelaten gevangenen, met lieden die van de uitoefening hunner burgerrechten zijn beroofd en met gemeene vrouwen. — Deze gemeente-raad is voor alles liberaal.

De burgemeester van Blankenberghe heeft eene maand geleden de Zusterkens der Armen van het grondgebied der gemeente gejaagd — bijna zooals men landloopers verjaagt. Hij heeft hun door toedoen der politie doen verstaan, dat er proces-verbaal ten hunnen laste zou worden opgemaakt zoo zij nog giften en aalmoezen bij de rijken bleven omhalen voor de kranke grijsaards, die in hun gesticht

van het kasteel van Breslau. Vervolgens een jong heer hier uit de stad, en eindelijk een aardig jong juffertje, ook uit Liegnitz.

— Nu, dat zij jong en aardig is, behoeft gij mij niet te vertellen, zegde de koning op gestrengen toon. Dat gaat mij en u niet aan. Ga thans heen, en laat de menschen binnen komen in de volgorde, waarin zij gekomen zijn. Eerst dus de slotvoogd van Breslau!

De bediende gehoorzaamde.

— Wel, Melchior, riep de koning den binnentredenden slotvoogd te gemoet, wat voert u herwaarts, en waarom komt gij mij hier te Liegnitz te gemoet?

Uwe majesteit, antwoordde de aangesprokene met een gewichtig gebaar, ik kom hier in mijne betrekking, als koninklijk ambtenaar.

— Dat wil zeggen, riep de koning lachend uit, dat gij een of ander voorwendsel hebt uitgedacht, om mij reisgeld en andere onkosten op rekening te kunnen brengen. Nu, laat eens hooren, wat voor gewichtige zaken het zijn, die u herwaarts voeren?

— Uwe majesteit, al de koninklijke prins en prinsessen, benevens twee vreemde vorsten zijn te Breslau uitgenoodigd, om de groote revue bij te wonen, en uwe majesteit heeft bevolen, dat al de hooge personaadjen hunnen intrek op het koninklijke slot moesten nemen. Ik moet dus naar hier komen, om eerbiedig en onderdanig aan uwe majesteit te vragen of zij eenige van hare woonkamers daartoe wil afstaan? Zoo ja, welke kamers uwe majesteit voor zich zelve behouden wil, en op welke wijze de prins en prinsessen op het slot moeten gehuisvest worden.

— Nu, dat is waar, hernam de koning; gij hebt een tamelijk geschikt voorwendsel gezocht, om mij eenige reiskosten af te persen. Het is zoo,

van Brugge worden verpleegd. Deze burgemeester is een liberaal van het zuiverste water.

Te Brussel geven de dagbladen, welke doorgaan voor de organen van den heer Jules Anspach, burgemeester en venerabele van de brusselsche vrijmetselaarsloge, duidelijk te verstaan, dat hij op niets anders is bedacht dan om al die soort van *bedelarij* af te schaffen. Die bladen wijzen er hunnen verlichten burgervader ook op, dat hij niets te doen heeft dan dezelfde maatregelen te nemen als de burgemeester van Blankenberghe, als de gemeenteraad van Gent.

Zoo iets is niet meer dan.... wettig (?) zeggen die heeren.

Zoo worden dan onze liefdezusters, welke met ongekende zelfopoffering voor arme behoeftige grijsaards bij den rijke eene bete broods vragen in het katholieke België beoordeeld; zoo worden die heldinnen der katholieke liefdadigheid, die reddende engelen der menschheid, die zich in sommige huizen de bitterste bespottingen en pijnlijkste vernederingen, uit liefde voor God en hare armen laten welgevallen, die zwakke weerloze vrouwen, welke arme kranke grijsaards (die anders de maatschappij ten laste zouden worden) opnemen en voeden, bejegend door die milddadige (?) liberalen, welke immer den mond vol hebben van hunne zoogenaamde «philantropie!»

Wilt gij eens weten, goede burgers van Tongeren, wat men in andere steden van het land over den toestand onzer stad denkt? Leest eens hier hoe het *Vaderland*, een dagblad van Leuven zich uitdrukt:

## Tongeren in de handen der geuzerij.

«Tongeren, dat sedert den keus van verleden jaar ook het voordeel heeft van door geuzen bestuurd te worden, is niet minder gelukkig met zijne nieuwe administratie: de burgers zullen daar ook mogen leggen gelijk de kiekers. — Niet alleen zullen de schatplichtigen van Tongeren toekomende jaar 23 nieuwe opcentiemen op het personeel en de grondlasten mogen opbrengen, zij zullen bovendien nog hunne duiten mogen aftellen voor de bebouwde eigendommen en de grafsteden. De notarissen en de bankiers zullen bij overmaat van geluk het overige mogen bezilveren.

«Kunt gij er nu nog aan twifelen, beste lezers en medeburgers, dat de geuzen overal waar zij maar aan het bestuur kunnen geraken, de zelfde geldwolven zijn?

het slot te Breslau is wel wat klein en het zal moeite kosten, zooveel vorsten en vorstinnen onder dak te brengen. Ik zal wel eenige van mijn eigen vertrekken daartoe moeten afstaan, en dat maakt ook niet uit, want ik heb niet veel ruimte noodig; aan eene slaapkamer, eene woonkamer en eene feestzaal heb ik genoeg; al de andere vertrekken kunnen tot een ander doel worden gebruikt.

— Wil uwe majesteit zoo genadig zijn van te bepalen, wie met uwe majesteit op dezelfde verdieping moeten wonen.

— In de eerste plaats de markies d'Argens. Hij moet twee schoone, gemakkelijke ingerichte kamers hebben, in de onmiddellijke nabijheid van de mijne; vervolgens — maar hebt gij niet het plan van het slot medegebracht?

— Om u te dienen, uw majesteit, hier is het plan; ieder vertrek is daarop aangeewezen met den naam, dien het draagt, naar de kleur van de tapijten en van de meubels, en hier heb ik een tweede exemplaar voor mij zelve. Uwe majesteit hebbe de genade van mij te veroorloven, dat ik in hare tegenwoordigheid hare bevelen opteeken.

— Doe dat, zegde de koning, terwijl hij een onderzoekend blik wierp op de hem overhandigde teekening van het slot. Ik wil heden mijn eigen kwartiermeester zijn, en de kamers verdeelen. Neem dus uw potlood en schrijf. Gij kunt immers schrijven?

— Om uwe majesteit te dienen; ik kan wel zooveel schrijven als voor den koninklijken dienst noodig is.

— Welnu schrijf dan!

En de koning bepaalde vlug en zonder aarzelen, welke vertrekken door de prins en prinsessen alsmede door de vreemde vorstelijke gasten zouden worden betrokken op het koninklijke

«En alsof het dan nog niet genoeg ware den schatplichtige zijnen laatsten centiem af te halen, dan laten de geuzen, wanneer zij na eenige jaren door de kiezers, van het bestuur gejaagd worden, gewoonlijk eene aanzienlijke... schuld in de kas. — Lier, Lokeren, Meenen, Ronsse en meer andere steden zijn overigens daar om het ten overvloede te bewijzen.»

## STADS- EN PROVINCIE NIEUWS.

Op den markt van Tongeren van verleden donderdag waren te koop gesteld 432 paarden, 328 hoorbeesten, 296 schapen, 278 vette varkens en 1208 magere varkens.

De *Postrijder* van heden is vergezeld van een bijvoegsel.

## Proces Hazaline.

Trianon, 19 november.

De zitting wordt te middag geopend. De eerste getuige die zou moeten gehoord worden, is Régnier. Men roept hem, maar niemand antwoordt. Er wordt lesing gehouden van zijne geschrevene getuigenis. Daarin bekennt hij dat hij door de keizerin is om den tuin geleid, dat hij nogtans geloof heeft onderhandelingen te moeten aanknopen in 't belang der dynastie. Met die gedachte ging hij den heer von Bismarck vinden, die hem aanmoedigde om de onderhandelingen voort te zetten, hem zeggende dat hij zou toestemmen om met de keizerin te onderhandelen. Régnier bekennt prins Friedrich-Karl gezien te hebben, bij welken hij aanbevolen was door den kanselier. Toen hij bij den maarschalk kwam, zou hij hem gezegd hebben dat hij graaf von Bismarck en prins Friedrich-Karl gezien had en dat de keizerin hem had gemachtigd om eenen brief aan den keizer te dragen. Toen de maarschalk de kaart aan den keizerlijken prins met zijn handteeken zag, ving het gesprek met Régnier aan, hij bekende hem dat de vrede noodzakelijk was, dat de regente weder op den troon moest geplaatst worden, er bijvoegde dat het leger niet ter beschikking van Jules Favre was, en dat er korpsopperhoofden nooit zouden gehoorzamen aan de oproeringen van september. Hij voegde er bij dat het noodig was zich te haasten, omdat de levensmiddelen den 18 oktober zouden ontbreken, dat men reeds de ratiouen verminderd had. De maarschalk zou gesproken hebben van de brieven die hij aan prins Friedrich-Karl stuurde en der antwoorden, zeggende onderhandelen met het gouvernement der nationale verdedigingen dat hij maar de keizerin regente zou erkennen. Eindelijk zou Régnier bij den maarschalk aangedrongen hebben, om hem de voorwaarden aan te duiden, die hij aan graaf Bismarck moest brengen.

slot te Breslau.

— Nu, zegde hij, nadat dit afgelopen was, nu hebben wij voor al de hooge personaadjen goed gezorgd. Toon mij nu eens uw exemplaar van het plan dan kan ik u zien, of gij alles opgeschreven hebt, zooals ik het heb gezegd, en of gij u niet vergist hebt.

De koning strekte zijne hand uit, om het papier aan te nemen, doch de slotvoogd gaf het hem niet over, maar hield het aarzelend en blijkbaar met angst terug.

— Wat beduidt dat? Waarom geeft gij mij het papier niet? vroeg de koning.

— Uwe majesteit, ik weet niet, stamelde de slotvoogd, maar ik geloof niet, dat uwe majesteit mijn sebrift zal kunnen lezen.

— Geef het mij maar over; en stel u niet zoo dwaas aan, riep de koning ongeduldig uit.

De slotvoogd mompelde eenige onverstaanbare woorden, en gaf den koning zuchtend het papier over. Frederik vestigde zijne oogen er op, en zag vervolgens verwonderd den slotvoogd in het hoogroode, verlegen gelaat.

— Hoor eens, wat moet dat beduiden? vroeg hij op gestrengen toon. Dat zijn immers niets dan strepen en teekens, en er is geen enkel woord geschreven; gij hebt mij toch gezegd, dat gij schrijven kunt.

— Met verlof uwe majesteit, maar ik heb op uwer majesteits vraag slechts geantwoord, dat ik zooveel schrijven kon, als voor den koninklijken dienst noodzakelijk is, en dat is de waarheid, want voor mij vormen deze strepen en teekens een zeer leesbaar schrift, en ik kan zeer goed wijs worden uit botgeen ik op last uwer majesteit geschreven heb.

— Nu dat zullen wij eens zien! Verklaar mij uw schrift dan eens! Daar, wat beteekent dat zonderlinge figuur hier, met drie takken en